

Această lucrare poate fi vizualizată și online

www.rsonline.ro

Revista Română de Contabilitate și Monografii Contabile

Nr. 87, ianuarie 2023

SPECIALISTUL COMENTEAZĂ

Anul 2023 – Scutirea de impozit pe profitul reinvestit,
deducerea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare și scutirea
de impozit pe veniturile obținute de IT-iști

MONOGRAFIE CONTABILĂ

Impozitarea bacșișului

CAZURI PRACTICE

Impozit pe veniturile microîntreprinderilor.
Condiții pentru anul 2023

Înregistrare în scopuri de TVA din oficiu

Vânzare cu preț redus. Aspecte juridice
și contabile

Anul 2023 – Scutirea de impozit pe profitul reinvestit, deducerea cheltuielilor de cercetare-dezvoltare și scutirea de impozit pe veniturile obținute de IT-iști

consultant fiscal
Ionuț JINGA

SPECIALISTUL
COMENTEAZĂ

O.G. nr. 16/2022 privind modificarea Codului fiscal, prin restricțiile pe care le-a adus companiilor pentru a putea aplica și în anul 2023 la impozitul pe veniturile microîntreprinderilor (condiția de salariat, cel mult trei microîntreprinderi cu acționari deținând titluri de participare de peste 25%, condiția privind ponderea veniturilor de consultanță/management) a determinat trecerea unui număr mare de firme în rândul plătitorilor de impozit pe profit, ceea ce a generat un interes mai mare pentru cunoașterea regimului fiscal specific acestui sistem de impozitare.

În ceea ce privește facilitatea fiscală privind scutirea de impozit pe profitul reinvestit, O.G. nr. 16/2022 lărgiște sfera activelor care pot face obiectul reinvestirii profitului, astfel încât respectivele societăți să poată beneficia de scutirea de impozit și pentru activele utilizate în activitatea de producție și procesare sau activele reprezentând rețehnologizare.

Contabilii erau nedumeriți în privința acestor active, așa că ordinul apărut la finalul anului trecut a venit să lămurească și să detalieze care sunt aceste active, pentru a nu lăsa loc la interpretări din partea organelor fiscale.

În ce constă scutirea de impozit pe profitul reinvestit:

Profitul investit în echipamente tehnologice, active utilizate în activitatea de producție și procesare, activele reprezentând rețehnologizare, calculatoare electronice și echipamente periferice, mașini și aparate de casă, de control și de facturare, în programe informatice, precum și pentru dreptul de utilizare a programelor informatice, produse și/sau achiziționate, inclusiv în baza contractelor de leasing financiar, și puse în funcțiune, folosite în scopul desfășurării activității economice, este scutit de impozit.

Activele corporale, cu excepția activelor utilizate în activitatea de producție și procesare, activele reprezentând rețehnologizare, pentru care se aplică scutirea de impozit sunt cele prevăzute în subgrupa 2.1, respectiv în clasa 2.2.9 din Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, aprobat prin hotărâre a Guvernului. Activele utilizate în activitatea de producție, procesare și activele reprezentând rețehnologizare sunt cele stabilite prin ordin al ministrului finanțelor.

Profitul investit reprezintă soldul contului de profit și pierdere, respectiv profitul contabil brut cumulat de la începutul anului, obținut până în trimestrul sau în anul punerii în funcțiune a activelor prevăzute mai sus. Scutirea de impozit pe profit aferentă investițiilor realizate se acordă în limita impozitului pe profit calculat cumulat de la începutul anului până în trimestrul punerii în funcțiune a activelor, pentru contribuabilii care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, respectiv în limita impozitului pe profit calculat cumulat de la începutul anului punerii în funcțiune a activelor până la sfârșitul anului respectiv, pentru contribuabilii care aplică sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit.

Pentru contribuabilii care au obligația de a plăti impozit pe profit trimestrial, în situația în care se efectuează investiții în trimestrele anterioare, din profitul contabil brut cumulat de la începutul anului se scade suma profitului investit anterior pentru care s-a aplicat facilitatea. În cazul în care, în trimestrul în care se pun în funcțiune activele, se înregistrează pierdere contabilă, iar în trimestrul următor sau la sfârșitul anului se înregistrează profit contabil, impozitul pe profit aferent profitului investit nu se recalculează.

Scutirea se calculează trimestrial sau anual, după caz. Suma profitului pentru care s-a beneficiat de scutirea de impozit pe profit, mai puțin partea aferentă rezervei legale, se repartizează la sfârșitul exercițiului financiar sau în cursul anului următor, cu prioritate pentru constituirea rezervelor, până la concurența profitului contabil înregistrat la sfârșitul exercițiului financiar. În cazul în care la sfârșitul exercițiului financiar se realizează pierdere contabilă, nu se efectuează recalcularea impozitului pe profit aferent profitului investit, iar contribuabilul nu repartizează la rezerve suma profitului investit.

Contribuabilii care beneficiază de această facilitate fiscală au obligația de a păstra în patrimoniu activele respective cel puțin o perioadă egală cu jumătate din durata de utilizare economică, stabilită potrivit reglementărilor contabile aplicabile, dar nu mai mult de 5 ani. În cazul nerespectării acestei condiții, pentru sumele respective se recalculează impozitul pe profit și se percep creanțe fiscale accesorii potrivit Codului de procedură fiscală, de la data aplicării facilității, potrivit legii. În acest caz, contribuabilul are obligația depunerii declarației fiscale rectificative. Nu intră sub incidența acestor prevederi activele care se înscriu în oricare dintre următoarele situații:

- a) sunt transferate în cadrul operațiunilor de reorganizare, efectuate potrivit legii;
- b) sunt înstrăinate în procedura de lichidare/faliment, potrivit legii;
- c) sunt distruse, pierdute, furate sau defecte și înlocuite, în condițiile în care aceste situații sunt demonstrate sau confirmate în mod corespunzător de contribuabil. În cazul activelor furate, contribuabilul demonstrează furtul pe baza actelor doveditoare emise de organele judiciare;
- d) sunt scoase din patrimoniu ca urmare a îndeplinirii unor obligații prevăzute de lege.

Recentul ordin M.F. nr. 4.636/2022 privind activele utilizate în activitatea de producție și procesare și activele reprezentând re tehnologizare pentru care se aplică scutirea de impozit a profitului reinvestit definește noile active pentru care se aplică scutirea de impozit a profitului reinvestit ca fiind cele prevăzute în următoarele subgrupe și clase din Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, aprobat prin hotărâre a Guvernului:

- a) clasa 1.1.1. „Clădiri industriale“;
- b) clasa 1.1.2. „Construcții ușoare cu structuri metalice (hale de producție, hale de montaj etc.)“;
- c) clasa 1.1.3. „Centrale hidroelectrice, stații și posturi de transformare, stații de conexiuni“;
- d) clasa 1.1.4. „Centrale termoelectrice și nucleare-electrice“;
- e) clasa 1.2.1. „Clădiri agrozootehnice“;
- f) clasa 1.2.2. „Construcții agricole ușoare (barăci, magazii, șoproane, cabane)“;
- g) clasa 1.2.3. „Depozite de îngrășăminte minerale sau naturale (construcții de compostare)“;
- h) clasa 1.2.4. „Silozuri pentru furaje“;
- i) clasa 1.2.5. „Silozuri pentru depozitarea și conservarea cerealelor“;

- j) clasa 1.2.7. „Construcții pentru creșterea animalelor și păsărilor, padocuri“;
- k) clasa 1.2.8. „Heleșteie, iazuri, bazine; ecluze și ascensoare; baraje; jgheaburi etc. pentru piscicultură“;
- l) clasa 1.2.9. „Terase pe arabil, plantații pomicole și viticole“;
- m) clasa 1.2.10. „Sere, solarii, răsadnițe și ciupercării“;
- n) subgrupa 2.2. „Aparate și instalații de măsurare, control și reglare“;
- o) subgrupa 2.4. „Animale și plantații“.

Prevederile prezentului ordin intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2023.

Studiu de caz: Scutirea de impozit a profitului reinvestit

Întrebare:

Care este procedura de calcul al impozitului scutit pentru profitul reinvestit? Scutirea de impozit a profitului reinvestit se declară în declarația 100?

Răspuns:

Conform Normelor metodologice art. 22 alin. (2) din Codul fiscal, scutirea pentru profitul reinvestit se calculează astfel: profitul contabil brut cumulat de la începutul anului la care se adaugă cheltuielile cu impozitul pe profit; profitul este cel înregistrat până în trimestrul punerii în funcțiune a activelor menționate la art. 22 alin. (1) din Codul fiscal, fără a lua în considerare sursele proprii sau atrase de finanțare ale acestora, urmând următoarele etape de calcul:

> Calculați profit brut cumulat de la începutul anului.

Profitul investit reprezintă soldul contului de profit și pierdere, respectiv profitul contabil brut cumulat de la începutul anului, obținut până în trimestrul sau în anul punerii în funcțiune a activelor.

> Calculați scutirea, impozit pe profit aferent profitului reinvestit.

Scutirea de impozit pe profit aferentă investițiilor realizate se acordă în limita impozitului pe profit calculat cumulat de la începutul anului până în trimestrul punerii în funcțiune a activelor prevăzute la alin. (1), pentru contribuabilii care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, respectiv în limita impozitului pe profit calculat cumulat de la începutul anului punerii în funcțiune a activelor prevăzute la alin. (1) până la sfârșitul anului respectiv, pentru contribuabilii care aplică sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit.

> Se verifică dacă există sume pentru care s-a aplicat facilitatea privind profitul reinvestit în trimestrele anterioare și deducerea acestora din profitul contabil brut.

Conform art. 22 alin. (3) din Codul fiscal, pentru contribuabilii care au obligația de a plăti impozit pe profit trimestrial, în situația în care se efectuează investiții în trimestrele anterioare, din profitul contabil brut cumulat de la începutul anului se scade suma profitului investit anterior pentru care s-a aplicat facilitatea.

> Se verifică dacă profitul brut ajustat cu investițiile din trimestrele anterioare acoperă investițiile din trimestrul pentru care calculați impozitul.

> Dacă suma profitului depășește investițiile realizate, atunci puteți beneficia de scutire pentru întreaga valoare a investițiilor și impozitul pe profit aferent profitului reinvestit. Dacă profitul brut este mai mic decât investițiile realizate, atunci scutirea se acordă pentru minimul dintre cele două, deci la nivelul profitului brut. Scutirea pentru profitul reinvestit se acordă trimestrial și se declară în declarația 100. Dacă se obține pierdere, suma aferentă profitului reinvestit din trimestrele anterioare nu se mai recalculează.

> Se declară în declarația 101 impozitul pe profit anual, dar și impozitul pe profit scutit potrivit art. 22 din Codul fiscal.

Impozitarea bacșișului

expert contabil
Olga CREVELESCU

MONOGRAFIE
CONTABILĂ

Societatea Belvedere Bio Srl care desfășoară activitate în baza codului CAEN 5630 „Restaurante” încasează, prin casa de marcat, în cursul lunii ianuarie 2023:

- mâncare 9%;
- băuturi 9%;
- băuturi 19%;
- bacșiș.

Prin regulamentul intern s-a stabilit că bacșișul încasat se distribuie integral salariaților, în baza evidențelor nominale generată de softul de restaurant, până pe data de 10 a lunii următoare.

Stabilim care sunt principalele aspecte de care trebuie să se țină cont în legătură cu această speță și care este monografia contabilă.

În prezent, în România, bacșișul reprezintă o practică întâlnită frecvent, în special în domeniul restaurantelor și barurilor, valoarea totală a sumelor de această natură plătite și, respectiv, încasate fiind considerabilă.

Având în vedere că:

- pe bonul fiscal nu sunt evidențiate sumele încasate de la clienți, în plus, cu titlu de bacșiș;
- beneficiarii sumelor încasate nu pot fiscaliza veniturile astfel obținute;
- sumele de bani încasate sub forma bacșișului nu se înregistrează contabil nici de către client, nici de către prestator;
- în cazul plății contravalorii consumației și, implicit, a bacșișului de către o persoană juridică, PFA sau alte forme de organizare, sumele plătite drept bacșiș nu pot fi decontate legal pentru că nu este emis niciun document justificativ pentru încasarea acestuia;
- plata cu cardul a cunoscut o evoluție semnificativă în ultimii ani, clientul neavând însă posibilitatea de a plăti bacșiș în acest domeniu;
- analiza practicilor europene și mondiale în domeniul reglementării bacșișului arată că aceasta este cvasigeneralizată.

A fost considerată oportună legiferarea conținutului economic al bacșișului în domeniul restaurantelor (codul CAEN 5610) și barurilor (codul CAEN 5630) și stabilirea regulilor fiscale și contabile de înregistrare a acestuia prin completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale.

Prin Legea nr. 376 din 23 decembrie 2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.255 din 27 decembrie 2022, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/1999 a fost modificată astfel:

- a fost definit bacșișul în vederea evidențierii acestor sume pe bonul fiscal, cu scopul delimitării clare a acestora de veniturile încasate de operatorii economici. Astfel, prin bacșiș se înțelege orice sumă de bani oferită în mod voluntar de client, în plus față de contravaloarea bunurilor livrate sau a serviciilor prestate de către operatorii economici care desfășoară activități corespunzătoare codurilor CAEN: 5610 „Restaurante”, 5630 „Baruri și alte activități de servire a băuturilor”. Bacșișul nu poate fi asimilat, din punctul de vedere al TVA unei livrări de bunuri sau unei prestări de servicii.
- a fost instituită obligația de evidențiere pe bonul fiscal a bacșișului încasat de la clienți. Bacșișul încasat de la clienți se evidențiază pe bonul fiscal, indiferent de modalitatea de încasare a acestuia (card/numerar/substitute de numerar).

NOTĂ:

În cazul defectării aparatelor de marcat electronice fiscale, până la repunerea în funcțiune a acestora, operatorii economici utilizatori sunt obligați să înregistreze într-un registru special, întocmit în acest sens, toate operațiunile efectuate (inclusiv bacșișul) și să emită chitanțe, în condițiile legii, pentru respectivele operațiuni și facturi, la cererea clientului.

Bacșișul se evidențiază distinct pe același bon fiscal cu bunurile livrate/serviciile prestate și este introdus în baza de date a aparatelor de marcat electronice fiscale sub formă de articol, cu denumirea «bacșiș».

În situația în care, la solicitarea clienților, utilizatorii eliberează acestora și factură, bacșișul se evidențiază distinct și pe aceasta.

- se instituie obligația operatorului economic de a înmâna clientului o notă de plată, în prealabil emiterii bonului fiscal.

Operatorii economici au obligația de a înmâna clientului o notă de plată, în prealabil emiterii bonului fiscal, în care sunt prevăzute rubrici destinate alegerii de către client a nivelului bacșișului oferit, între 0% și 15% din valoarea consumației. Nota de plată trebuie să conțină și o altă rubrică în care clientul să poată înscrie suma oferită drept bacșiș, în valoare absolută, dacă acesta optează pentru acest mod de stabilire a valorii bacșișului acordat.

IMPORTANT!

Este interzis operatorilor economici să condiționeze, sub orice formă, livrarea de bunuri sau prestarea de servicii de acordarea bacșișului.

- având în vedere faptul că livrarea de produse la domiciliul clientului reprezintă de fapt o vânzare cu amănuntul de mâncare și nu presupune un serviciu de tip restaurant, în raport cu care clientul să fie mai mult sau mai puțin mulțumit de calitatea serviciilor și conduita prestatorului, legiuitorul a considerat că în această situație nu se plătește bacșiș. Prin urmare, s-a stabilit că pentru livrarea produselor la domiciliul clienților, operatorii economici nu au obligația de a evidenția bacșișul pe bonul fiscal.

Sumele provenite din încasarea bacșișului se înregistrează în contabilitatea operatorilor economici pe seama conturilor de datorii folosind un analitic distinct și se distribuie integral salariaților, pe baza unei evidențe nominale a acestora. Operatorii economici stabilesc, printr-un regulament intern, procedura și modalitatea de distribuire către salariați a sumelor provenite din încasarea bacșișului.

Impozit pe veniturile microîntreprinderilor. Condiții pentru anul 2023

CAZURI PRACTICE

ÎNTREBARE:

Care sunt condițiile impuse pentru 2023, criteriile ce ar trebui îndeplinite pentru ca o microîntreprindere să rămână plătitoare de impozit pe venit? Când este obligată să treacă la plătitoare de impozit pe profit?

SOLUȚIE FISCAL-CONTABILĂ:

1. Conform art. 47 din Codul fiscal, cu modificările și completările aduse de O.G. nr. 16/2022, pentru ca o societate să poată aplica pentru impozitul pe veniturile microîntreprinderilor în anul 2023 trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții la data de 31.12.2022:

– a realizat venituri care nu au depășit echivalentul în lei a 1000.000 euro.

Plafonul de 1.000.000 euro a fost menținut de Legea nr. 370/2022 care a aprobat O.G. nr. 16/2022, însă începând cu veniturile aferente anului 2023 plafonul se diminuează la 500.000 euro;

- capitalul social al acesteia este deținut de persoane, altele decât statul și unitățile administrativ-teritoriale;
- nu se află în dizolvare, urmată de lichidare, înregistrată în registrul comerțului sau la instanțele judecătorești, potrivit legii;
- a realizat venituri, altele decât cele din consultanță și/sau management, cu excepția veniturilor din consultanță fiscală, corespunzătoare codului CAEN: 6920 „Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal”, în proporție de peste 80% din veniturile totale;
- are cel puțin un salariat;
- are asociați/acționari care dețin peste 25% din valoarea/numărul titlurilor de participare sau al drepturilor de vot la cel mult trei persoane juridice române care se încadrează să aplice sistemul de impunere pe veniturile microîntreprinderilor, incluzând și persoana care verifică îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezentul articol.

2. De asemenea, nu pot aplica pentru acest sistem de impozitare următoarele persoane juridice române:

- a) Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, constituit potrivit legii
- b) Fondul de compensare a investitorilor, înființat potrivit legii
- c) Fondul de garantare a pensiilor private, înființat potrivit legii
- d) Fondul de garantare a asiguraților, constituit potrivit legii
- e) Entitatea transparentă fiscal cu personalitate juridică
- f) Persoana juridică română care desfășoară activități în domeniul bancar

Vânzări cu preț redus. Casare mărfuri. Tratament fiscal și contabil

ÎNTREBARE:

O societate a oferit unui partener (influencer) marfă în custodie (introdusă pe contul 357) pentru prezentări în urmă cu aproximativ 5 ani. Între timp, această marfă s-a uzat atât fizic, cât și moral (au apărut modele noi de aparate).

Ce se întâmplă cu această marfă din punct de vedere contabil (ce înregistrări contabile trebuie efectuate), cât și fiscal?

SOLUȚIE FISCAL-CONTABILĂ:

1. Vânzări cu preț redus

La art. 16 și 17 din O.G. nr. 99/2000 privind comercializarea produselor și serviciilor de piață, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se prevede că:

Art. 16

Prin vânzări cu preț redus, în sensul prezentei ordonanțe, se înțelege:

- a) vânzări de lichidare;
- b) vânzări de soldare;
- c) vânzări efectuate în structuri de vânzare denumite magazin de fabrică sau depozit de fabrică;
- d) vânzări promoționale;
- e) vânzări ale produselor destinate satisfacerii unor nevoi ocazionale ale consumatorului, după ce evenimentul a trecut și este evident că produsele respective nu mai pot fi vândute în condiții comerciale normale;
- i) vânzarea produselor cu caracteristici identice, ale căror prețuri de reprovizionare s-au diminuat.

Art. 17

Este interzis oricărui comerciant să ofere sau să vândă produse în pierdere, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 16 lit. a)-c), e)-i), precum și în cazul produselor aflate în pachete de servicii. Prin vânzare în pierdere, în sensul prezentei ordonanțe, se înțelege orice vânzare la un preț egal sau inferior costului de achiziție, astfel cum acesta este definit în reglementările legale în vigoare.

Având în vedere că produsele vândute au fost aprovizionate în scopul punerii la dispoziție gratuit și nu s-au vândut, considerăm că le puteți vinde la un preț mai mic decât prețul de achiziție, mai ales dacă vânzarea se face către o persoană care nu este afiliată societății.

Din punct de vedere fiscal nu este nicio problemă cu deductibilitatea cheltuielilor și a TVA aferente achizițiilor, neexistând nicio prevedere fiscală care să interzică vânzarea sub prețul de achiziție. Cheltuielile cu costul stocurilor sunt deductibile, fiind considerate ca fiind efectuate în scopul desfășurării activității economice conform art. 25 alin. (1) din Codul fiscal, iar TVA dedusă la momentul achiziției produselor ca fiind efectuată în scopul realizării de operațiuni taxabile și, în consecință, deductibilă în temeiul art. 297 alin. (4) lit. a) din Codul fiscal.

De asemenea, nu există vreo reglementare care să oblige societatea la colectarea TVA pentru diferența dintre prețul de achiziție mai mare și prețul de vânzare mai mic.

- c) activelor corporale fixe care până la data de 31 decembrie 2015 nu erau considerate bunuri de capital, care au fost fabricate sau achiziționate până la 1 ianuarie 2016 și care nu sunt complet amortizate la momentul trecerii la regimul normal de taxă, în conformitate cu prevederile art. 306 din Codul fiscal;
- d) achizițiilor de bunuri și servicii care urmează a fi obținute, respectiv pentru care exigibilitatea de taxă a intervenit conform art. 282 alin. (2) lit. a) și b) din Codul fiscal înainte de data trecerii la regimul normal de taxă și al căror fapt generator de taxă, respectiv livrarea/prestarea, are loc după această dată.

(12) Ajustările efectuate conform alin. (11) se înscriu în primul decont de taxă depus după înregistrarea în scopuri de taxă conform art. 316 din Codul fiscal a persoanei impozabile sau, după caz, într-un decont ulterior.

(13) Pentru ajustarea taxei prevăzute la alin. (11), persoana impozabilă trebuie să îndeplinească condițiile și formalitățile prevăzute la art. 297 – 306 din Codul fiscal. Prin excepție de la prevederile art. 319 alin. (20) din Codul fiscal, factura pentru achiziții de bunuri/servicii efectuate înainte de înregistrarea în scopuri de TVA a persoanei impozabile nu trebuie să conțină mențiunea referitoare la codul de înregistrare în scopuri de TVA atribuit persoanei impozabile conform art. 316 din Codul fiscal.

(14) Persoanele impozabile care trec de la regimul de scutire la cel de taxare au dreptul sau, după caz, obligația de a efectua ajustările de taxă prevăzute la art. 270 alin. (4), art. 304, 305, 306 sau 332 din Codul fiscal, dacă intervin evenimente care generează ajustarea taxei ulterior înregistrării în scopuri de TVA a persoanei impozabile, conform art. 316 din Codul fiscal.

Așadar, în primul decont de taxă (D300) sau într-un decont ulterior veți completa la rândurile de regularizări atât pentru TVA colectată, cât și TVA deductibilă (ajustările de taxă), urmând ca la un eventual control fiscal să prezentați modul de calcul.

PFI. Impozite și contribuții 2023

ÎNTREBARE:

Ce impozite plătește o PFI pentru activitatea de intermediere în asigurări, începând cu anul 2023, și care sunt cheltuielile deductibile pentru calculul impozitului? Este CASS plătită de titular pentru ca titularul să poată fi asigurat în sistemul de sănătate public?

SOLUȚIE FISCAL-CONTABILĂ:

Veniturile obținute de persoana fizică reprezintă venituri din activități independente impuse în sistem real. Venitul net se determină conform art. 68 din Codul fiscal, pe baza datelor din contabilitate, ca diferența dintre venitul brut și cheltuielile deductibile efectuate în scopul realizării de venituri. Cheltuielile deductibile sunt cele care îndeplinesc condițiile de la alin. (4) al acestui articol și nu se regăsesc în cuprinsul acestui articol ori în normele de aplicare drept cheltuieli deductibile limitat (alin. (5) al art. 68) sau cheltuieli nedeductibile (alin. (7) al art. 68).

Cota de impozit de 10% se aplică asupra venitului net anual impozabil stabilit conform art. 118 din Codul fiscal, respectiv se stabilește:

- a) venitul net anual recalculat/pierdere netă recalculată pe fiecare sursă din categoriile de venituri prevăzute, prin deducerea din venitul net anual, determinat în sistem real, a pierderilor fiscale reportate;

- b) venitul net anual impozabil care se determină prin însumarea tuturor veniturilor nete anuale, recalulate, prevăzute la lit. a), din care se deduce contribuția de asigurări sociale datorată potrivit prevederilor titlului V – Contribuții sociale obligatorii.

În ceea ce privește contribuțiile sociale, în anul 2023, persoanei fizice îi poate reveni obligația de a plăti contribuții sociale, în funcție de nivelul veniturilor realizate.

Conform art. 150 din Codul fiscal, persoanele fizice asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale, care nu au obligația asigurării în sistemul public de pensii potrivit legii, precum și persoanele care au calitatea de pensionari nu datorează contribuția de asigurări sociale (CAS), pentru veniturile obținute în calitate de titular PFA, însă nu sunt scutite de plata contribuției de asigurări sociale de sănătate (CASS), dacă veniturile estimate sau realizate de PFA depășesc plafoanele anuale în vigoare pentru anul 2023.

Dacă nu se încadrează la excepții, contribuția de asigurări sociale se datorează dacă PFA estimează pentru anul 2023 venituri nete a căror valoare cumulată este cel puțin egală cu 12 salarii minime brute pe țară, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice.

Contribuția de asigurări sociale (CAS) este în cotă de 25% și se aplică la o bază de calcul reprezentată de venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât:

- a) nivelul de 12 salarii minime brute pe țară, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice, în cazul veniturilor realizate cuprinse între 12 și 24 de salarii minime brute pe țară;
- b) nivelul de 24 de salarii minime brute pe țară, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice, în cazul veniturilor realizate de peste 24 de salarii minime brute pe țară.

CASS – contribuția de asigurări sociale de sănătate

Persoana fizică care obține venituri din activități independente datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate dacă realizează venituri anuale cumulate cel puțin egale cu 6 salarii de bază minime brute pe țară din una sau mai multe surse de venituri:

- venituri nete din activități independente,
- venituri din drepturi de proprietate intelectuală,
- venituri din asocierea cu o persoană juridică,
- venituri nete din cedarea folosinței bunurilor,
- venituri din investiții,
- venituri nete din activități agricole, silvicultură și piscicultură,
- venituri brute din alte surse, definite conform Codului fiscal.

Veniturile care se iau în calcul sunt:

- a) venitul net/brut sau norma de venit din activități independente;
- b) venitul net din drepturi de proprietate intelectuală, stabilit după acordarea cotei de cheltuieli forfetare;
- c) venitul net distribuit din asocieri cu persoane juridice;
- d) venitul net sau norma de venit, după caz, pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor;
- e) venitul și/sau câștigul din investiții. În cazul veniturilor din dividende și din dobânzi se iau în calcul sumele încasate, iar în cazul veniturilor din dividende se iau în calcul dividendele încasate, distribuite începând cu anul 2018;
- f) venitul net sau norma de venit, după caz, pentru veniturile din activități agricole, silvicultură și piscicultură;
- g) venitul brut și/sau venitul impozabil din alte surse.

Contribuția la sistemul asigurărilor sociale sănătate se datorează pentru veniturile cumulate (venituri nete din activități independente, din drepturi de proprietate intelectuală, venituri din asocierea cu o persoană juridică, venituri nete